رویکرد

مذاکرات استراتژیک با السیسی
همزمان با حبس های بلند مدت برای اسلامگرایان

امریکا پا روی اخوان مصر گذاشت

دادگاهی در مصر صدها تن از حامیان گروه اخوان‌المسلمین را به اتهام اقدامات خشونت‌طلبانه به زندان‌های میان‌مدت و بلند مدت محکوم کرد و در عین حال اولین جلسه از «مذاکرات استراتژیک» مصر و ایالات متحده امریکا پس از پنج سال بار دیگر از سر گرفته شد تا بار دیگر مشخص شود که اخوان مصر در محاسبات خود درباره حمایت امریکا از آنها کاملاً در اشتباه به سر می‌برد.

به گزارش «جوان» دادگاه استان شرقیه مصر، ۳۱ نفر را به ۱۰ سال و ۲۶۹ تن از آنها را به اتهام ارتکاب جرائم خشونت‌طلبانه، داشتن سلاح و وابستگی به اخوان‌المسلمین به سه سال زندان محکوم کرد و دادگاه دیگری در مصر جلسه محاکمه ۳۷۹ تن از حامیان اخوان‌المسلمین را تا ۱۸ اکتبر به تعویق انداخت. جان کری وزیر خارجه امریکا و سامح شکری همتای مصری وی با دیداری که بعد از انقلاب ۲۰۱۱ مصر بی‌سابقه بود، روابط معلق شده استراتژیک خود را از سر گرفتند تا دولت بر آمده از کودتای فعلی ژنرال السیسی دیگر نگران فشار امریکا برای کنار آمدن با هواداران محمد مرسی رئیس‌جمهور مخلوع و اعضای اخوان‌المسلمین نباشد. بعد از کودتای السیسی در سال ۲۰۱۳ که دولت محمد مرسی را که خود بر آمده از انقلاب حسنی مبارک دیکتاتور مصر در اولین انتخابات آزاد مصر بر سر کار آمده بود، سرنگون کرد، دولت امریکا روابط استراتژیک خود را با دولت وی به حالت تعلیق در آورد اگرچه هیچ‌گاه به طور رسمی از اخوان اعلام حمایت نکرد اما زمزمه نارضایتی امریکا از اقدام السیسی و حمایت کاخ سفید از اخوان در مطبوعات عربی شنیده می‌شد. به هر حال روز گذشته در نشست کری و سامح که با حضور هیئت‌های سیاسی، امنیتی، نظامی و اقتصادی دو کشور در قاهره برگزار شد، شکری سابقه ۴۰ ساله روابط استراتژیک میان واشنگتن و قاهره را بسیار ارزشمند خواند و بر ضرورت ادامه این روابط تأکید کرد. وزیر خارجه مصر افزود: قاهره در کنترل بحران‌های منطقه‌ای همواره نقطه اتکایی برای همگان بوده و سعی دارد این مسئله را حفظ کرده و آن را ارتقا دهد. در مذاکرات آغاز شده با طرف امریکایی بررسی مسائل و بحران‌های منطقه و در رأس آن بحران در سوریه و عراق را در دستور کار داریم و به مسائل دیگری از جمله ناامنی و جنگ در لیبی و یمن و نیز به جریان انداختن دوباره گفت‌وگوهای صلح خاورمیانه خواهیم پرداخت. شکری ادامه داد: در ادامه مذاکرات خود با واشنگتن همچنین تلاش داریم مذاکرات هسته‌ای ایران و ۱+۵ و تأثیرات و نتایج آن را نیز بررسی کنیم و به ریشه‌یابی و چگونگی مبارزه با افراط‌گرایی و داعش نیز خواهیم پرداخت. جان کری، وزیر خارجه امریکا نیز با تأکید بر اینکه روابط میان مصر و امریکا بر پایه احترام متقابل و نه تهدید است، گفت: مصر یکی از ارکانی است که امریکا در آینده پایه‌های دیپلماسی و روابط خود در منطقه را بر روی آن استوار خواهد کرد. من به قاهره آمده‌ام تا حمایت کامل واشنگتن از امنیت مصر و برقراری نظام دموکرات و مردم‌سالار در این کشور را اعلام کنم. وی ادامه داد: ما در مذاکرات خود بر مبارزه با گروه‌های افراط‌گرا از جمله داعش، اقتصاد مصر و رویارویی این کشور با گروه‌های تروریستی در صحرای سینا و دیگر مناطق کشور تمرکز خواهیم کرد و در این راستا به قاهره اطمینان می‌دهیم کمک‌های نظامی امریکا در قالب هواپیماهای F۱۶، بالگردهای تهاجمی آپاچی، خودروهای زرهی و انواع موشک‌ها و مهمات نظامی همچنان ادامه خواهد داشت. ایالات متحده ایمان دارد هرچه مصر قدرتمندتر باشد در ثبات و امنیت خاورمیانه، آفریقا و جهان اسلام تأثیر بیشتری می‌گذارد.

دورنما

بلوف بازگشت دولت ورشکسته به عدن

به رغم درگیری‌های شدید در عدن و نبود امنیت کامل در این منطقه، یک مسئول یمنی اعلام کرد که انتقال کامل دولت و مؤسسات وابسته به آن به عدن اواسط ماه جاری میلادی انجام می‌شود.

در شرایطی که عربستان و نیروهای ائتلاف عربی با گذشت بیش از چهار ماه حملات بی‌نتیجه به یمن نتوانسته‌اند به اهداف اعلانی خود دست پیدا کنند، برنامه‌های دیگری را برای سرپوش گذاشتن به شکست‌های خود در این کشور در دستور کار خود قرار داده‌اند. باوجود درگیری‌های شدید در شهر عدن در جنوب یمن، عربستان قصد دارد در روزهای آینده دولت مستعفی یمن را به این منطقه بازگرداند. به گزارش ایسنا، به نوشته روزنامه فرامنطقه‌ای الشرق الاوسط، بدر باسلمه، وزیر حمل و نقل دولت مستعفی یمن روز یک‌شنبه اعلام کرد که سفر خالد بحاح، معاون رئیس جمهور فراری یمن به عدن با هدف دیدار با اعضای دولت محلی که در پایگاه‌های مختلف این شهر فعالیت می‌کنند و رهبران نیروهای وفادار به عبدربه منصور هادی، رئیس جمهور فراری یمن و تقدیر از آنها صورت گرفته است. باسلمه افزود: «سفر بحاح به عدن با طرح مستقیمی از سوی وی برای ارزیابی اوضاع و گفت‌وگو در خصوص بازگشت سریع «دولت» به یمن انجام شده است.» وی گفت: «وزرا در عدن از خالد بحاح خواستند سفر خود را به پایان هفته جاری موکول کند اما وی پافشاری کرد که روز شنبه وارد عدن شود.» مقامات دولت مستعفی در حالی از بازگشت دولت و امن بودن عدن خبر می‌دهند که خالد بحاح دیروز هنگام بازگشت در فرودگاه عدن مورد هدف قرار گرفت ولی به دلیل حضور پرتعداد نیروهای امنیتی جان سالم به در برد. بازگشت سریع بحاح به ریاض، بیانگر ناپایدار بودن اوضاع در شهر عدن و شکست‌های مستمر شورشیان هادی در این شهر است. باسلمه در ادامه سخنان خود گفت: «پیروزی نیروهای حامی منصور هادی باید با تقویت امنیت در داخل عدن و بازگرداندن وضعیت عادی و وزرا به شهر و عادی‌سازی وضعیت روزمره همراه باشد. این طرح تا پایان هفته آتی ادامه دارد و اواسط ماه جاری میلادی موعد بازگشت کامل دولت به عدن است.» این اظهارات در حالی مطرح می‌شود که عدن مدام در حال رد و بدل شدن میان نیروهای هادی و انصارالله است و هیچ گروهی کنترل کاملی بر اوضاع این شهر ندارد. عبده الحزیفی، وزیر کشور دولت مستعفی یمن نیز می‌گوید: «بازگشت بحاح با هدف از سرگیری فعالیت دولت در عدن است.» خالد بحاح در خصوص سفرش به عدن گفته که سفر وی غیرمنتظره نیست و با هدف عادی‌سازی وضعیت، بازگرداندن اوضاع به روال عادی خود و اطلاع یافتن از طرح‌های نظامی و امنیتی صورت گرفته است. سعودی‌ها قصد دارند با بازگرداندن منصور هادی به عدن اینگونه القا کنند که علاوه بر ادعای پیروزی هوایی در مقابل انصارالله، در روی زمین نیز توانسته‌اند به پیروزی‌هایی دست پیدا کنند تا روحیه نیروهای طرفدار خود را بالا ببرند. عربستان در شرایطی قصد بازگرداندن دولت مستعفی به عدن را در سر می‌پروراند که مقامات سیاسی یمن مخالف بازگشت منصور هادی به یمن هستند. علی عبدالله صالح، رئیس جمهور پیشین یمن در مصاحبه با پایگاه خبری «هافینگتون پست»، منصور هادی را در مورد انتقاد شدید قرار داده و تأکید کرد که وی هیچ جایی در یمن ندارد. صالح همچنین عربستان را به دشمنی با مردم یمن و پناه دادن به کسانی که در گذشته تلاش کردند وی را ترور کنند متهم کرد و گفت: «عربستان دشمن ماست.» وی اقدامات انصارالله یمن در انجام حمایت موشکی به عربستان را در چارچوب دفاع از خود توصیف کرد.

■ حملات موشکی به پایگاه‌های نظامی عربستان

همزمان با کشته شدن هشت شهروند یمنی در حمله جنایتکارانه جنگنده‌های عربستانی به استان «لحج» در جنوب یمن، ارتش و کمیته‌های مردمی این کشور در اقدامی تلافی جویانه پایگاه‌های نظامی عربستان در مرز با یمن را با چندین موشک مورد هدف قرار دادند. به گزارش المیادین، منابع نظامی یمن روز یک‌شنبه اعلام کردند در عملیات منحصر به فرد ارتش و کمیته‌های مردمی در منطقه «جعوله» در عدن، تعداد زیادی از نیروهای وفادار به هادی کشته و تعداد زیادی از آنها به اسارت ارتش درآمدند. ارتش و کمیته‌های مردمی همچنین کنترل تعدادی از ساختمان‌ها در منطقه «الجمهوری» واقع در استان تعز را در دست گرفته و با ۲۰ موشک پایگاه نظامی «علیب» در منطقه «ظهران عسیر» عربستان واقع در مرز با یمن را هدف قرار دادند. ارتش و کمیته‌های مردمی یمن موفق شدند کنترل پایگاه نظامی جلاح در جازان را به دست بگیرند که در پی آن چند نظامی سعودی کشته شدند.

گزارش یک

جهان اعتراض کرد، پرونده تل‌آویو به شورای امنیت می‌رود

آتش کودک‌سوزی در جان صهیونیست‌ها

شهادت کودک ۱۸ ماهه فلسطینی که روز جمعه به دست صهیونیست‌ها زنده‌زنده سوزانده شد موج جدیدی از اعتراضات را علیه رژیم صهیونیستی ایجاد کرده است و با گذشت دو روز از شهادت «علی دوابشه»، کودک شیرخوار فلسطینی موج اعتراض‌ها به این جنایت هولناک همچنان ادامه دارد.

منابع محلی روز یک‌شنبه در جنوب نابلس اعلام کردند درگیری‌های شدیدی میان نیروهای رژیم صهیونیستی و جوانان فلسطینی که در اعتراض به سوزاندن کودک شیرخوار فلسطینی و شهادت دو جوان فلسطینی در کرانه باختری تجمع کرده بودند، رخ داد. در پی این تظاهرات نیروهای رژیم صهیونیستی با گلوله پلاستیکی و گاز اشک‌آور به جوانان فلسطینی حمله کردند که موجب زخمی شدن دهها تن از آنها شد. همچنین روز گذشته دهها فلسطینی در حالی که تصاویر «علی دوابشه» کودک شهید فلسطینی را در دست داشتند در مقابل دروازه‌های مسجدالاقصی تجمع کرده و جنایت شهرک نشینان در سوزاندن این کودک شیرخوار را محکوم کردند. نیروهای اشغالگر از ساعات اولیه صبح یک‌شنبه محدودیت‌هایی را برای ورود نمازگزاران فلسطینی به مسجدالاقصی اعمال کرده‌اند تا شهرک‌نشینان صهیونیست بتوانند از طریق باب‌المغاربه به مسجدالاقصی یورش ببرند. در همین حال، روز یک‌شنبه گروهی از خبرنگاران و روزنامه‌نگاران مصری در برابر کانون خبرنگاران در قاهره برای محکوم کردن شهادت شیرخوار فلسطینی به دست افراط‌گرایان اسرائیلی تجمع کردند. پایگاه خبری «الیوم السابع»، گزارش داد که کانون خبرنگاران مصری اعلام کرده از برنامه‌های این تجمع اعتراضی به اقدامات جنایتکارانه رژیم صهیونیستی، لگد مال کردن پرچم اسرائیل و آتش زدن آن در برابر کانون خبرنگاران است.

جنایت غیرانسانی صهیونیست‌ها در زنده‌زنده سوزاندن این کودک ۱۸ ماهه به حدی است که حتی بعضی شهرک نشینان اسرائیلی در شهر تل‌آویو با شعار تحریک به خشونت را متوقف کنید، تجمع کردند. تظاهرکنندگان اسرائیلی اعلام کردند بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی عمداً به دستگاه اطلاعات و امنیت داخلی این رژیم (شاباک) دستور نمی‌دهد با اقدامات تروریستی یهودی‌ها به مقابله بپردازد چراکه از خشم حامیانش می‌ترسد. روون ریولین، رئیس رژیم صهیونیستی به متعرضان گفت: «ما باید اعتراف کنیم که در برخورد با تروریست‌های یهودی سهل‌انگاری به خرج داده می‌شود و این خطر بزرگی برای دولت و جامعه است.» رسانه‌ها گزارش دادند پس از آنکه ریولین سوزاندن کودک فلسطینی به دست شهرک نشینان را محکوم کرد، تعدادی از یهودیان اسرائیلی در صفحه وی در پایگاه اجتماعی فیس‌بوک وی را تهدید کرده و از او خواستند استعفا بدهد. این یهودیان ریولین را «رئیس اعراب» دانستند.

■ ارجاع پرونده به شورای امنیت

مسئولان فلسطینی اعلام کردند با اردن به توافق رسیده‌اند تا گفت‌وگوهایی را با کشورهای عضو شورای امنیت برای ارائه پیش‌نویس قطعنامه‌ای در خصوص سوزاندن کودک شیرخوار فلسطینی به دست شهرک نشینان و انجام تحقیقات درباره این جنایت آغاز کنند. به گزارش ایسنا، صائب عریقات، مذاکره کننده ارشد تشکیلات خودگردان فلسطین در این باره گفت: ما برای مجازات و محاکمه اشغالگران اسرائیلی و شهرک‌نشینان به دلیل جنایت‌هایی که علیه ما انجام داده‌اند تمامی اقدامات را اتخاذ خواهیم کرد. تشکیلات خودگردان فلسطین همچنین در نشست فوق‌العاده‌ای تصمیم گرفت تا از بان کی مون، دبیرکل سازمان ملل بخواهد قوانین ویژه‌ای را برای حمایت بین‌المللی از مردم فلسطین ایجاد کند. پیش‌تر اعضای شورای امنیت سوزاندن کودک فلسطینی به دست شهرک‌نشینان اسرائیلی را محکوم کردند.

از سوی دیگر محمد صبیح، معاون دبیرکل اتحادیه عرب در امور فلسطین و اراضی اشغالی اعلام کرد: به دنبال افزایش اقدامات تحریک‌آمیز نیروهای اشغالگر و شهرک نشین‌های افراطی علیه فلسطینیان روز چهارشنبه (پنجم آگوست) کمیته طرح صلح عربی نشستی فوق‌العاده به ریاست سامح شکری، وزیر خارجه مصر برای رسیدگی به موضوع تشکیل خواهد داد. همچنین قرار است در این نشست نحوه مقابله با تروریسم شهرک‌نشین‌ها که با به شهادت رساندن علی دوابشه کودک شیرخوار فلسطینی در روستای دومای نابلس به اوج خود رسید، بررسی شود.

■ دستپاچگی مقامات صهیونیستی

گسترش موج اعتراض‌ها و محکومیت‌ها علیه جنایت صهیونیست‌ها باعث شده تا مقامات تل‌آویو برای مهار این اعتراض‌ها دست به اقداماتی از جمله بازداشت عامل این جنایت و ژست‌های بشردوستانه بزنند. رسانه‌های فلسطینی اعلام کردند که نام این یهودی بازداشت شده که به منازل فلسطینی‌ها در روستای «دوما» در جنوب نابلس حمله کرد و آنها را به آتش کشید «یهود لاندسبرگ» است که سال گذشته به دلیل اقداماتی همچون به آتش کشیدن مساجد و حمله به منازل و خودروهای فلسطینی‌ها و نوشتن شعارهای نژادپرستانه روی آنها محاکمه شده بود. از سوی دیگر، «بنیامین نتانیاهو» در جلسه هفتگی با کابینه خود با اشاره به اقدام شهرک‌نشینان صهیونیستی در آتش زدن منازل فلسطینی‌ها که منجر به جان باختن یک نوزاد ۱۸ ماهه شد، گفت: «سیاست ما این است که خشونت را تحمل نکنیم.» وی وعده داد که عاملان کودک‌سوزی را به دست قانون خواهد سپرد. این وعده نتانیاهو در حالی است که وی پیشتر نیز وعده مجازات عاملان شهادت نوجوان فلسطینی که سال گذشته زنده‌زنده سوزانده شده بود را داده بود که هیچ‌گاه تحقق نیافت. «آیلت شاکد» وزیر دادگستری رژیم صهیونیستی نیز که به داشتن دیدگاه‌های ضدفلسطینی شهره است، آتش زدن منازل فلسطینی‌ها را محکوم کرد و مدعی شد عاملان این جنایت هیچ ربطی به احزاب راستگرا ندارند.

■ انتقاد حماس از تشکیلات خودگردان

هر چند تشکیلات خودگردان جنایت صهیونیست‌ها را محکوم کرده اما اقدامات مبهم و سازشکارانه این تشکیلات باعث انتقاد سایر گروه‌های فلسطینی شده است. عبدالرحمن شدید سخنگوی جنبش مقاومت اسلامی «حماس» تداوم همکاری امنیتی تشکیلات خودگردان فلسطین با رژیم صهیونیستی و اقدام مأموران امنیتی این تشکیلات به تحویل گروهی از شهرک‌نشینان صهیونیست به نظامیان اسرائیلی پس از ورودشان به شهر اریحا را محکوم کرد. وی افزود: در حالی که شهرک‌نشینان صهیونیست کودکان ما را می‌سوزانند، تشکیلات رام‌الله این شهرک‌نشینان را تحویل طرف صهیونیستی می‌دهد و دست مقاومت را می‌بندد و دست به سرکوب نیروهای آن می‌زند و سلاح مقاومت را مصادره می‌کند و اخبار و اطلاعات مقاومت را در اختیار اشغالگران صهیونیست قرار می‌دهد. وی رفتار تشکیلات رام‌الله را خطرناک خواند و افزود: این رفتار پرسش‌های فراوانی را در مورد آینده مناسبات میان گروه‌ها و تشکیلات رام‌الله ایجاد کرده است. این انتقادها پس از آن صورت می‌گیرد که محمود عباس، رئیس جمهور تشکیلات خودگردان فلسطین، از نظامیان تحت امر خود خواست از رویارویی با نیروهای صهیونیست خودداری کنند. روزنامه رأی الیوم در این باره نوشت: عباس به نیروهای امنیتی فلسطین دستور داد به هیچ اقدام مستقیم یا غیرمستقیم برای گرفتن انتقام خون کودک فلسطینی دست نزنند.

گزارش ۲

دو عضو تیم مذاکره کننده هسته ای:

امریکایی‌ها از مواضع سنتی خود پس از سه‌دهه کوتاه آمدند

نفر دوم تیم مذاکره کننده هسته‌ای می‌گوید که دستیابی به برجام در مذاکرات هسته‌ای در وین، نتیجه ۱۰ سال مقاومت ایران در برابر تحریم‌هاست؛ دیدگاهی که حمید بعیدی‌نژاد، دیگر عضو دائم مذاکره کننده هسته‌ای نیز آن را تأیید کرده و گفته که ثبات قدم ایران و بی‌اثر ماندن سیاست فشار، تهدید و تحریم طی ۱۳ سال گذشته، باعث دستیابی به نتیجه مذاکرات وین شده است.

عباس عراقچی معاون وزیر خارجه که از انتشار محتوای جلسه خصوصی چند روز قبل خود با مدیران ارشد صدا و سیما دلگیر شده، روز یک‌شنبه در سخنانی گفته که پیروزی تیم هسته‌ای نتیجه ۱۰ سال مقاومت مردم در برابر تحریم‌های ناعادلانه است. عراقچی که در جشنواره‌ای در شمیرانات صحبت کرده، گفته دستاوردهای هسته‌ای و پیروزی تیم مذاکره کننده متعلق به همه مردم ایران است و تأکید کرده: «این پیروزی نتیجه ۱۰ سال مقاومت مردم در برابر تحریم‌های ناعادلانه قدرت‌های برتر جهانی بود.» معاون وزیر خارجه معتقد است: «پیروزی تیم هسته‌ای نتیجه ۱۰ سال مقاومت مردم در برابر تحریم‌های ناعادلانه قدرت‌های برتر جهانی بود که منجر به تأمین حقوق مسلم و حفظ منافع و مصالح ملی کشور و نظام شد.» بر اساس گزارشی که خبرگزاری صدا و سیما از سخنان عراقچی منتشر کرده، او همچنین گفته است: «شجاعت و حمایت مردم از اعضای تیم مذاکره کننده در سایه رهنمودهای حکیمانه رهبر معظم انقلاب اسلامی موجب شد تا طرف‌های مذاکره کننده بدانند هیچ‌کس نمی‌تواند بر سر یک ایرانی فریاد بزند.» حمید بعیدی نژاد، رئیس تیم کارشناسی مذاکره کننده هسته‌ای در گفت‌وگویی جداگانه، با صراحتی بیشتر از عراقچی، به اثر گذاری «سیاست دولت‌های مختلف» در نتیجه مذاکرات وین اشاره کرده و گفته که معتقد است «سیاست دولت‌های مختلف تأثیرات مهمی در روند مذاکرات هسته‌ای داشته» اما آنچه باعث شده پس از ۱۳ سال موضوع هسته‌ای به یک جمع‌بندی مشخص برسد « ثبات قدم ایران و بی‌اثر ماندن سیاست فشار، تهدید و تحریم» است؛ موضوعی که به گفته او «طرف مقابل را به این قطعیت رساند باید به مصالحه‌ای با ایران تن بدهد که در آن حقوق هسته‌ای ایران تأمین شود.» بعیدی نژاد معتقد است سخت‌ترین مذاکرات دو سال گذشته نیز «گفت‌وگوهای تیرماه ۱۳۹۳» بوده که به گفته او «در نهایت مذاکرات پس از یک سال برای هفت ماه دیگر تمدید شد.» بعیدی‌نژاد در عین حال معتقد است: «اگر کسی جز حسن روحانی در رأس مذاکرات بود، نمی‌توانستیم به این شکل پیش رویم.» این مذاکره کننده هسته‌ای می‌گوید: «اعتقاد داریم متنی که مذاکره شده، تأمین کننده خطوط اصلی نظام است و برای مباحث دیگر راه‌حل‌های متوازنی را ارائه می‌کند.» بعیدی نژاد می‌گوید: «امریکایی‌ها هیچ وقت در معرض مذاکراتی که ناچار شوند تا این حد به مواضع طرف مقابل تن دهند قرار نگرفته بودند. اصولاً همیشه آنها بودند که پشت میز مذاکره شرایط و نتیجه را تعیین می‌کردند، اما در مذاکرات هسته‌ای از مواضع سنتی و دیرینه خود پس از سه دهه کوتاه آمدند.» عضو تیم مذاکره کننده در این گفت‌وگو با ایسنا، درباره سخنان رئیس جمهور که گفته حداقل دوبار میز دستور ترک میز مذاکره را داده، می‌گوید: البته منظور ترک قطعی مذاکرات نبود، چون اگر میز مذاکره را ترک می‌کردیم دیگر به مذاکرات باز نمی‌گشتیم بلکه منظور خروج موقتی است تا این پیام را برسانیم که در آن مرحله نمی‌توانیم به دلیل سختگیری بیش از حد طرف مقابل از وضعیتی که در آن قرار گرفته‌ایم، عبور کنیم و تنها کار در این شرایط این است که برگردیم به پایتخت‌ها و به مقامات‌مان گزارش دهیم و این یعنی مذاکرات با یک بن‌بست جدی مواجه شده است که یکی از این مقاطع لوزان ۱ بود.»

■ هشدار به آمانو

سخنگوی سازمان انرژی اتمی به حضور مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در کنگره امریکا اشاره کرده و گفته که مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ضامن استقلال و بی‌طرفی این نهاد بین‌المللی محسوب می‌شود: «باید طبق اساسنامه آژانس و موافقتنامه پادمان، ملاحظات امنیتی کشورمان مدنظر قرار گیرد. صرف‌نظر از تصمیم مدیرکل آژانس برای اینکه به کجا سفر می‌کند، آنچه برای ما اهمیت دارد، استقلال و بی‌طرفی آژانس است و مدیرکل ضامن استقلال و بی‌طرفی این نهاد بین‌المللی محسوب می‌شود.»

به گفته سخنگوی سازمان انرژی اتمی، تأکید ایران در تمام مذاکرات با آژانس، حفظ ملاحظات و نگرانی‌های کشور در رابطه با محرمانه ماندن اطلاعات و چگونگی ترکیبات توافق شده با این نهاد بین‌المللی است. رضا نجفی، نماینده دائم ایران در آژانس نیز پذیرش دعوت سنا را جزو اختیارات مدیرکل آژانس دانسته ولی تأکید کرده بود: «چون تفاهمنامه میان این نهاد و ایران محرمانه است، متن آن نمی‌تواند در اختیار نمایندگان امریکا قرار گیرد.» نجفی به خبرگزاری ایسنا گفته است: «قطعاً توافق‌ها بین یک کشور عضو و آژانس که جنبه محرمانه دارد به هیچ وجه نمی‌تواند در اختیار هیچ کشور دیگری قرار بگیرد.»

نگاه

اسماعیل باقری - ابوالفضل صدقی

انشعاب طالبان روی خط مرگ ملا عمر

به‌طور مسلم اعلام مرگ ملاعمر، حکایت از پایان تاریخ مصرف طالبان و جایگزین کردن داعش به جای طالبان است. حامیان طالبان که سال‌ها با استفاده ابزاری از القاعده و طالبان، به دنبال پیاده کردن اهداف خود در منطقه بودند، با ایجاد انشعاب در طالبان و سپس تضعیف آن، داعش آلترناتیو مناسبی حداقل برای یک دهه دیگر برای پیگیری اهداف کلانشان در منطقه خواهد بود. پس از مرگ ملامحمد عمر رهبر گروه طالبان، گزارش‌هایی از انشعاب و چنددستگی رهبران این گروه در حال منتشر شدن است که بدون شک این چنددستگی سبب انحلال گروه طالبان خواهد شد. با آنکه زمان و مکان مرگ رهبر گروه طالبان به صورت دقیق مشخص نیست، اما بر اساس موثق‌ترین گزارش‌ها که برخی مقامات دولت کابل آن را تأیید کرده‌اند، ملاعمر در شهر کراچی حدود دو سال و چهار ماه پیش مرده‌است. اینکه تاکنون فرماندهی گروه طالبان را چه کسی به عهده داشته و اطلاعیه‌ها به‌نام ملاعمر و دستورهایی از جانب وی از طرف چه کسی یا کدام گروه منتشر شدند تاکنون مشخص نیست، اما بر اساس تازه‌ترین گزارش‌ها «ملا اخترمحمد منصور» معاون پیشین این گروه با سمت رهبری گروه طالبان آغاز به کار کرده است. سایت‌های مرتبط با گروه طالبان ملا اخترمحمد منصور را امیر مسلمانان و رهبر گروه طالبان خطاب کرده است، اما بازهم انشعاب‌های پیدا و پنهانی در سه روز گذشته در گروه طالبان دیده می‌شود. سایت‌های خبری طالبان اعلام کردند شیوخ و فرماندهان نظامی طالبان با اخترمحمد منصور بیعت کرده و وی به صورت رسمی مسئولیتی را به عهده گرفته که پیش از این ملامحمد عمر به عهده داشت، اما طالبان در خصوص اینکه پس از کشته شدن ملاعمر چه کسی رهبری طالبان را به عهده داشت چیزی نگفته و به این صورت فرمان‌ها و اطلاعیه‌هایی که از آدرس ملاعمر صادر می‌شد در ابهام باقی مانده است. اکثر اطلاعیه‌ها و دستورهایی که به نام ملاعمر در بیش از دو سال گذشته صادر شده، اجرا شده و بر اثر آن هزاران شهروند بی‌گناه افغانستان جان داده‌اند، اما بر اساس گزارش‌هایی که گروه‌های مخالف رهبری ملامنصور آن را تأیید کرده‌اند، بخشی از این فرمان‌ها اجرا نشده است. رسانه‌های داخلی افغانستان دلیل این عدم اطاعت را آگاهی فرماندهان نظامی طالبان از مرگ ملا عمر عنوان کرده و تأکید داشتند انشعاب داخلی و درون سازمانی طالبان از این پیشتر آغاز شده بود. «ملا عبدالقیوم ذاکر» فرمانده مشهور نظامی طالبان با تأکید بر اینکه ملا اخترمحمد منصور و «گل آقا اسحق‌زی» مسئول مالی طالبان در قتل رهبر این گروه دست داشته، رهبری ملامنصور را نپذیرفته و حدود هفت ماه پیش و پس از آنکه از سوی ملامنصور اجازه ملاقات با ملاعمر را نمی‌یابد، به خاک افغانستان فراری می‌شود. در کنار اینکه تاکنون عبدالقیوم ذاکر اعلام موضع مشخصی نکرده، گزارش‌هایی وجود دارد که «مولوی محمد یعقوب» پسر ملاعمر در یک نشست سری اعلام کرده آمادگی رهبری طالبان را دارد و از سوی دیگر «ملا عبدالمنان» که برادر ناتنی ملاعمر است نیز رهبری ملا منصور را نپذیرفته است. «ملا نجیب‌الله» فرمانده بزرگ نظامی طالبان که گفته می‌شود گروه «محاذ فدایی» را نیز رهبری می‌کند، از چندی قبل با ملا اختر منصور اعلام مخالفت کرده و پیش از اینکه مرگ ملا عمر از سوی گروه طالبان تأیید یا رد شود، این گروه مرگ ملاعمر را اعلام کرده است.

ملا عبدالقیوم ذاکر، «مولوی محمد یعقوب»، «ملا عبدالمنان» و «ملا نجیب الله» فرماندهان پرنفوذ و محبوب میان فرماندهان نظامی طالبان هستند که بر اساس گزارش‌ها در برابر ملامنصور اعلام موضع کردند، اما این اعلام موضع طالبان به صورت هماهنگ نبوده بلکه هر کدام به صورت جداگانه مخالفت خود را با ملامنصور اعلام کرده‌اند. این نشان می‌دهد علاوه بر ملامنصور، طالبان در آینده نزدیک چندین رهبر دیگر نیز خواهد داشت و به صورت کامل به سمت انشعاب و چندپارچگی خواهد رفت. انشعاب طالبان از نگاه کارشناسان افغانستان امری قطعی است، اما اینکه این گروه به چند شاخه تقسیم خواهد شد و آیا این شاخه‌ها از سوی حمایت کنندگان گروه طالبان حمایت خواهند شد یا خیر، امری است در ابهام که گذر زمان مشخص خواهد کرد. گذشته از این، احزاب و گروه‌های سیاسی که انشعاب و چندپارچگی را تجربه کرده‌اند نشان می‌دهد یک بخش آن که اکثریت افراد با نفوذ در آن هستند از سوی حمایت کنندگان خارجی مورد حمایت قرار گرفته‌اند و دسته‌های دیگر اکنون در انزوای کامل قرار گرفته‌اند. با این وجود می‌توان گفت شاخه ملا منصور که گروه حقانی را نیز با خود دارد و «سراج‌الدین حقانی» پسر «جلال‌الدین حقانی» مؤسس این گروه در سمت معاون گروه طالبان قرار گرفته، از سوی حمایت کنندگان خارجی این گروه مورد حمایت قرار خواهند گرفت و به این صورت به عمر خود ادامه خواهند داد اما در این میان فرماندهان مخالف ملا منصور سه راه عمده پیش رو دارند و آن اینکه در گام نخست با دولت کابل مصالحه کرده و از خونریزی دست بکشند، دوم اینکه در تلاش برای پیدا کردن حامی برآیند و یک حمایت کننده پر قدرت پیدا کرده و به تداوم هراس‌افکنی بپردازند و سوم اینکه به یک گروه دیگر که احتمالاً «داعش» است، بپیوندند و از تقابل با این گروه در خاک افغانستان دست بکشند. به نظر می‌رسد، این شاخه‌ها در آینده با ملامنصور مخالفت کرده و در میدان‌های نبرد در برابر هم قرار خواهند گرفت که بدون شک سبب انحلال و از بین رفتن اکثریت گروه طالبان خواهد شد. واقعیت مهمی که باید اشاره کرد اینکه با اعلام مرگ ملاعمر، حامیان طالبان عملا می‌خواهند برای جایگزین کردن داعش به جای طالبان اقدام کنند و به همین خاطر بحث مذاکره با طالبان را هم پیش می‌کشند. به نظر می‌رسد نوعی هماهنگی در سیاست‌های امریکا و پاکستان و عربستان وجود دارد که در فرصت دیگری به دلایل آن اشاره خواهیم کرد اما شاید بهتر باشد به موضع کشورمان نیز اشاره شود که اخیراً محمدرضا بهرامی سفیر ما در کابل در یک نشستی اعلام کرد: «ما از گفت‌وگوهای صلح حمایت می‌کنیم و سه موضوع در ارتباط با این مذاکرات وجود دارد؛ اول باور ما این است که مذاکره بهترین مسیر رسیدن به صلح است، دوم این مذاکرات باید تحت مالکیت، هدایت و رهبری دولت افغانستان باشد و سومین موضوع اینکه بین سیاست‌های جمهوری اسلامی ایران و گروه‌هایی که برای حل مشکلات، اعتقادی به استفاده از روش‌های مسالمت‌آمیز ندارند، مرز واقعی و عینی وجود دارد و ایران هرگز از گروه‌هایی که چنین اعتقادی داشته باشند، حمایت نخواهد کرد.»

خبر

عملیات انتحاری علیه نظامیان ترکیه

در جریان یک عملیات انتحاری در ترکیه، دو سرباز ارتش کشته و ۲۴ نفر دیگر زخمی شدند. مقام‌های ترکیه این بمبگذاری انتحاری را به حزب کارگران کردستان ترکیه (پ‌ک‌ک) نسبت داده‌اند.

به گزارش دویچه‌وله، صبح روز یک‌شنبه انفجاری انتحاری در منطقه دوبایزید در استان شرقی اگری ترکیه رخ داد که منجر به کشته شدن دو سرباز ارتش و زخمی شدن ۲۴ تن دیگر شد. یک نفر سوار بر تراکتوری که حامل مواد منفجره بود به سوی یک قرارگاه پلیس رفته و سپس منفجر شد. مقام‌های ترکیه این سوءقصد را به حزب کارگران کردستان ترکیه (پ‌ک‌ک) نسبت داده‌اند. ترکیه از حدود یک هفته پیش بمباران مواضع پ‌ک‌ک را آغاز کرده است. دولت ترکیه پ‌ک‌ک را مسئول کشته شدن مأموران امنیتی خود می‌داند، ولی از نظر کارشناسان، رهبران ترکیه انگیزه‌های دیگری را دنبال می‌کنند، از جمله جلوگیری از گسترش پیشروی کردها در مناطق شمالی سوریه که همجوار مرز ترکیه است. رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه گفته است یک دولت کرد در همجواری مرزهای جنوبی خود را به هیچ وجه تحمل نخواهد کرد. رسانه‌های نزدیک به پ‌ک‌ک اعلام کردند که در پی بمباران‌های شدید روستاهای کردنشین شمال عراق که پایگاه‌های این حزب در آنجا مستقر هستند، چندین غیرنظامی کشته شده‌اند.